

Checklist rollen-analyse voor inventarisatie digitale geletterdheid

Om te beginnen met digitale geletterdheid is het belangrijk om te inventariseren waar de school of een schoolbestuur op dit moment staat, wat er wel en niet goed gaat, waar de witte plekken zitten, en wat er nog moet gebeuren om te komen tot de ideale situatie.

Het kan handig zijn om de huidige (en de gewenste) situatie van digitale geletterdheid op school te analyseren aan de hand van de verschillende partijen die bij het leerproces betrokken zijn, zoals de klas, de leraar en de ouders:

De klas

- Hoe werkt digitale geletterdheid in de klas?
- Welke kennis hebben de leerlingen, die ze nu al met elkaar delen, of in de toekomst zouden kunnen delen?
- Welke klassikale activiteiten worden er al ondernomen, die aspecten van 'digitale geletterdheid' bevatten? Worden er bijvoorbeeld al leerlingen ingezet – incidenteel of structureel – om hun specifieke kennis en vaardigheden over te dragen aan klasgenoten? Bijvoorbeeld op het gebied van programmeren, het bouwen van apps of websites, of het digitaal organiseren (archiveren, structureren, etc.) van hun werk voor school.

De leraar

- Wat doen de afzonderlijke teamleden aan digitale geletterdheid?
- Wie zijn de voortrekkers, en wie staan afkerig tegenover het onderwerp?
- Hoe is het gesteld met hun eigen digitale vaardigheden?
- Waar liggen de interesses?
- Moeten er bijscholings-plannen ontwikkeld worden?

De school

- Past het onderwerp bij de visie van de school?
- Wordt digitale geletterdheid omarmd of argwanend dan wel afwachtend bekeken?
- Wordt er gereageerd op incidenten, of is er een plan?
- Als de school digitale geletterdheid al in praktijk brengt, heeft iedereen het dan over hetzelfde - is er eenduidige terminologie? (hoe zorg je er bijvoorbeeld voor dat leerlingen bij alle vakken een layout op dezelfde manier maken?)
- Is de huidige ict-infrastructuur op orde, of moet die eventueel gemoderniseerd worden?

Het bovenschools bestuur

- Hoe ziet het beleid van bovenaf eruit?
- Hoe werkt de samenwerking met andere scholen binnen het bestuurlijk verband?
- Welke scholen binnen het bestuurlijk verband hebben ervaring en deskundigheid (op het gebied van digitale geletterdheid)?
- Hoe voedt het bestuur zijn scholen met expertise?
- Is er een algemene lijn, of leggen de scholen digitale geletterdheid op hun eigen manier uit?
- Welke professionals (schoolleiders, ict-coördinatoren, leraren) op de scholen komen in aanmerking voor een sleutelrol en kunnen een netwerk vormen?

De ouders/verzorgers

- In hoeverre worden de ouders betrokken bij het leerproces van hun kinderen?
- Worden ze alleen geïnformeerd, of ook actief betrokken bij de lessen?
- Wordt er gebruik gemaakt van hun kennis en ervaring op ict-gebied, bijvoorbeeld door ze gastlessen over programmeren of websites-bouwen te laten geven? |
- s er eventueel beleid om ouders juist erbuiten te houden, om te voorkomen dat ze de Powerpoints voor hun kinderen gaan maken?

De omgeving (circle of influence)

- In hoeverre wordt de buitenwereld betrokken bij digitale geletterdheid op school? Denk hierbij aan bedrijven, verenigingen, of organisaties (zoals bibliotheken, musea en lokale overheden).
- Hoe ziet die betrokkenheid eruit, en is die structureel of incidenteel?
- Beoogt iedereen hetzelfde doel?
- Is het plan van de school helder?
- Wat gaat er goed en waar kan het beter?

Zo'n rollen-analyse, waarbij de kansen en bedreigingen van alle betrokken partijen in kaart worden gebracht, kan helpen om je visie aan te scherpen en je keuzes helder te krijgen. Daarnaast kan het helpen bij het creëren van bewustwording en draagvlak bij alle betrokkenen.